

Länsstyrelsen
Skåne

KARTLÄGGNING AV FRILUFTSLIVSOMRÅDEN

En levande kartläggning med fokus på nationella och regionala friluftslivsområden i Skåne

Titel: Kartläggning av friluftslivsområden - En levande kartläggning med fokus på nationella och regionala friluftslivsområden i Skåne

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne

Författare: Moa Vitestam

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
Samhällsbyggnad
205 15 Malmö
Telefon 010-224 10 00

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer: 507-34103-2022

ISBN: xxx-xx-xxxxx-xx-x

Rapportnummer: xxxx:xx

Layout: Moa Vitestam

Tryckeri, upplaga: Länsstyrelsen Skåne, xxx ex

Tryckår: 20XX

Omslagsbild: Arriesjön strövområde, Moa Vitestam 2022

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	5
INLEDNING	6
BAKGRUND	6
Skånes Friluftslivsplan	6
Naturvårdsverkets metod	7
Regionala styrdokument	7
Kommunala styrdokument	7
Kommunala dokument och underlag i friluftslivfrågan	8
SYFTE	8
MÅLGRUPP	8
ORGANISATION	8
Styrgrupp	8
Projektägare	9
Projektledare	9
Arbetsgrupp	9
Interna referenspersoner	9
Externa referenspersoner	9
Informationsmöten	9
Myndighet och kommun	10
Markägarperspektiv	10
Intresseföreningar	10
ARBETSPROCESS	10
VARFÖR VI JUSTERADE METODEN	11
METOD	12
1. Etablera en arbetsgrupp	12
2. Insamling av underlag	12
3. Digital förberedelse	12
4. Kartlägga områdestyper	12
5. Värdera områden	13
6. Klassificera områden	13
7. Upplevelsekvaliteter i områdena	14
8. Aktiviteter i områdena	14
9. Visualisera och dokumentera	15
10. Uppföljning och uppdatering	15
RESULTAT	15
VIDARE ARBETE	16
REFERENSER	17
BILAGOR	18

Sammanfattning

Startskottet för kartläggningen av friluftslivsområden i Skåne var när det beslutades att Naturvårdsprogrammen från 1996 (Kristianstads län) och 1997 (Malmöhus län) skulle slås ihop, revideras och att dess olika värden skulle få egna separata program.

Syftet med att kartlägga friluftslivsområden är att skapa ett underlag som kan användas i strategisk och fysisk planering på regional och kommunal nivå. På detta sätt får friluftslivsvärden en stärkt status i samhällsplanering och kan värnas om samt utvecklas. Målgruppen för underlaget är i första hand myndigheter, region och kommuner. Kartläggningen är inte fullständig utan tar endast upp de mest uppenbara områdena som besöks på en nationell och regional nivå, med undantag för samtliga naturreservat.

Metod för kartläggning och värdering av friluftslivsområden har sin grund i Naturvårdsverkets metod *Kartlägga naturområden för friluftsliv (2016)* men med vissa justeringar. Metoden behövde justeras utefter Skånes förutsättningar samt vilken slutprodukt vi eftersökte. Resultatet blev 478st kartlagda områden och av dessa är 465st värderade. Antal områden fördelat mellan klasserna blev; 21st (4%) Nationellt, 268st (57%) Regionalt, 176st (37%) Lokalt och 13st (2%) Ej klassificerat. Klasserna innebär följande: Nationellt; mer än boende i Skåne besöker området frekvent, Regionalt; boende tar sig bortom sin kommungräns för att frekvent besöka området, Lokalt; nästintill endast boende i kommunen besöker området samt Ej klassificerat; på grund av nämnt motiv sattes inte en klass. För att kartläggningen ska ge en fullständig bild av Skånes alla friluftslivsområden behövs den kompletteras med lokala friluftslivsområden samt löpande uppdateras.

Kartläggningen är en av fyra delar i Skånes Friluftslivsplan. De tre andra delarna är Strategi för framtidens friluftsliv i Skåne 2030, Handlingsplan för framtidens friluftsliv i Skåne 2023–2026 och Kunskapsbank. Alla fyra delar presenteras på Länsstyrelsen Skånes Friluftslivsplattform (2022).

För att få ett hållbart framtida friluftsliv behöver friluftslivsperspektivet finnas i planeringen på alla nivåer; nationellt, regionalt och kommunalt. För att kunna planera för friluftsliv behöver man veta vad man redan har. Därför är det av största vikt att kartlägga dagens friluftslivsområden i landet.

Inledning

Naturvårdsprogrammen från 1996 (Kristianstads län) och 1997 (Malmöhus län) har reviderats och slagits ihop till ett program som fått namnet Naturvärdesöversikt. Detta program tar upp de biologiska värdena i länet och tanken är att landskapsvärden och rekreativa värden ska få egna program (Länsstyrelsen Skåne C 2022). Detta var startskottet för kartläggningen av friluftslivsområden som redovisas i denna rapport.

I Länsstyrelsen Skånes rapport *Handlingsplan för Skånes friluftsliv 2018–2021* (2018) finns tre åtgärder som uppfylls genom arbetet som redovisas i denna rapport. Den ena åtgärden är ”15c. Inspirationsträff på temat ”Kartering av friluftsområden och Kommunala friluftsplaner” under målet Tillgång till natur för friluftsliv. Denna åtgärd genomfördes i september 2021 då vi höll i tre informationsträffar för kommuner, myndigheter, markägarrepresentanter och intresseföreningar. Där informerade vi om Naturvårdsverkets metod *Kartlägga naturområden för friluftsliv* samt om vår egen kartläggning. De två andra åtgärderna under samma mål, ”16. Analys av tillgängliga friluftslivsområden i Skåne” och ”15. Friluftslivet tydliggörs i samhällsplaneringen.” har genomförts via den kartläggning och värdering som denna rapport redovisar.

”Det som inte är dokumenterat får inte plats i planerna”

Andreas Skriver Hansen, Göteborgs universitet 2021

För att få ett hållbart framtida friluftsliv behöver friluftslivsperspektivet finnas i planeringen på alla nivåer; nationellt, regionalt och kommunalt. Men för att kunna planera för friluftsliv behöver man veta vad man redan har. Därför är det av största vikt att kartlägga dagens friluftslivsområden i landet.

Bakgrund

Skånes Friluftslivsplan

Skånes Friluftslivsplan presenteras på Story Mapen Länsstyrelsen Skånes Friluftslivsplattform (2022) och består av fyra delar.

- **Strategi för framtidens friluftsliv i Skåne 2030** - Tillsammans når vi de friluftslivspolitiska målen!
- **Handlingsplan för framtidens friluftsliv i Skåne 2023–2026** - Tillsammans når vi de friluftslivspolitiska målen!
- **Kartläggning av friluftslivsområden** – En levande kartläggning med fokus på nationella och regionala friluftslivsområden i Skåne.
- **Kunskapsbank** – Vägledning och stöddokument.

Naturvårdsverkets metod

I Regleringsbrevet för 2016 fick Naturvårdsverket i uppdrag att utveckla friluftslivet. En del av uppdraget var att ta fram en metod som kunde användas för att kartlägga naturområden som har stor betydelse för friluftsliv, rekreation och turism på lokal och regional nivå. Detta arbete genomfördes i samarbete med andra myndigheter, kommuner och organisationer så som Skogsstyrelsen, Havs-och vattenmyndigheten och Riksantikvarieämbetet (Naturvårdsverket 2016).

Regionala styrdokument

Regionala styrdokument där en kartläggning av friluftslivsområden kan vara värdefullt underlag.

- Grön infrastruktur - Handlingsplan med beskrivning och kartläggning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i Skåne samt prioriterade åtgärder inom insatsområden. Tillhandahålls av Länsstyrelsen.
- Naturvärdesöversikt - Kartläggning av regionalt värdefulla områden för biologisk mångfald. Ett planeringsunderlag som kan användas vid fysisk planering samt som en översikt för övrig naturvårdsplanering. Är ett komplement till Grön infrastruktur. Tillhandahålls av Länsstyrelsen.
- Regionplan - En strategisk plan för samordning av fysisk planering med syfte att skapa goda framtida livsmiljöer för alla i Skåne. Tillhandahålls av Region Skåne.

Kommunala styrdokument

Kommunala styrdokument där en kartläggning av friluftslivsområden kan vara värdefullt underlag.

- Översiktsplaner - En vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas. Planen ska ange hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen och riksintressen.
- Grönplaner - Ett verktyg för att bevara och utveckla grönstrukturer och ekosystemtjänster i planering, byggande och förvaltning.
- Strategiska dokument i friluftslivsfrågan – Friluftslivsplaner, friluftslivsstrategier och handlingsplaner. Dessa dokument är viktigt underlag för strategisk och fysisk samhällsplanering.

- Kartläggningar av friluftslivsområden - En kommunal kartläggning av friluftslivsområden är viktigt underlag för strategisk och fysisk samhällsplanering.

Kommunala dokument och underlag i friluftslivsfrågan

Det ser väldigt olika ut i länet hur långt kommunerna kommit med att arbeta med friluftslivsfrågan. De kommunala friluftslivsstrategier, handlingsplaner och kartläggningar av friluftslivsområden som finns skiljer sig åt i innehåll och metod. Men vi har sett de senaste åren att fler kommuner lägger resurser på friluftslivsfrågan och tar fram dessa strategiska dokument och planeringsunderlag. För en aktuell lista på de kommuner som vi vet har sådant material hänvisar vi till Kunskapsbanken (2022) på vår Friluftslivsplattform.

Syfte

Syftet med att kartlägga friluftslivsområden är att det ska användas som underlag i strategisk och fysisk planering på regional och kommunal nivå. På detta sätt får friluftslivsvärden en stärkt status i samhällsplanering och kan värnas om samt utvecklas.

Denna kartläggning är inte fullständig utan tar endast upp de mest uppenbara områdena som besöks på en nationell och regional nivå, med undantag för samtliga naturreservat. För att kartläggningen ska ge en fullständig bild av Skånes alla friluftslivsområden behövs den kompletteras med lokala friluftslivsområden samt uppdateras löpande.

Målgrupp

Målgruppen är i första hand myndigheter, region och kommuner. Kartläggningen kan användas som underlag i strategisk och fysisk planering samt som underlag i beslut och ärenden. Materialet är inte tänkt att användas för marknadsföring av områden till allmänheten, då hänvisas till informationen på Länsstyrelsens hemsida.

Organisation

Styrgrupp

Annelie Johansson, chef Miljöavdelningen
Cecilia Backe, chef Naturskyddsenheten
Hanne Romanus, chef Samhällsplaneringsenheten
Ingela Lundqvist, chef Naturvårdsenheten

Projektägare

Ingela Lundqvist, chef Naturvårdsenheten

Projektledare

Malin Andersson, Friluftslivssamordnare

Moa Vitestam, Friluftslivssamordnare

Arbetsgrupp

Moa Vitestam, Friluftslivssamordnare

Interna referenspersoner

Fem personer från nedanstående enheter på Länsstyrelsen bidrog som referenspersoner i arbetet. De bidrog med tips på fysiska områden och kompetens utifrån deras arbetsområde.

Enheten för samhällsplanering
Kulturmiljöenheten
Naturskydds-enheten

Naturvårdsenheten
Vattenenheten

Externa referenspersoner

Nio personer från nedanstående Länsstyrelser och kommuner bidrog som referenspersoner i arbetet med metodutvecklingen.

Länsstyrelsen Blekinge
Länsstyrelsen Gotland
Länsstyrelsen Sörmland
Länsstyrelsen Västerbotten

Helsingborg kommun
Kristianstad kommun
Lund kommun
Skellefteå kommun

Informationsmöten

Under september 2021 hölls ett antal informationsmöten. Syftet med mötena var att berätta om Naturvårdsverkets metod *Kartlägga naturområden för friluftsliv* (2016), informera om vårt arbete på Länsstyrelsen i friluftslivsfrågan samt be om tips på fysiska områden till kartläggningen genom en enkät med en interaktiv karta och frågeformulär.

Nedanstående aktörer bjöds in till informationsmötena.

Myndighet och kommun

Skånes samtliga 33 kommuner
Länsstyrelsen Skåne
Region Skåne

Markägarperspektiv

Lundsstift
LRF
Skogsstyrelsen
Skåne-Blekinge Jordägarförbund
Skånsk skogsstrategi
Södra

Intresseföreningar

Brukshundsklubben Skånes distrikt	Sportfiskarna
Cykelfrämjandet	STF Norra Öresund
Friluftsförbundet	STF- sydvästra Skånes lokalförening
Hälsofrämjandet	STF Östra Skåne
Klätteraccess syd	Studieförbundet
Lunds botaniska förening	Svenska cykelförbundet
MTB Skåne	Svenska Cykelsällskapet
Puggehatten	Svenska Folksporförbundet
Scouterna	Svenska Frisksportförbundet
Skånes hembygdsförbund	Svenska Gång- och Vandrarförbundet
Skånes Kanotförbundet	Svenska Klätterförbundet
Skånes ornitologiska förening	Svenska kryssarklubben
Skånes Vågsurfare	Svenska Livräddningssällskapet -
Skånska Orienteringsförbundet	Skåne
Skärmflygning Club Parapente Syd	Åstorps cykelklubb
SNF	

Arbetsprocess

Arbetet med kartläggningen startades i juni 2021 och avslutades i juni 2022. Till en början var Naturvårdsverkets metod *Kartlägga naturområden för friluftsliv* (2016) tilltänkt tillvägagångssätt. Men efter att ha provat metoden på skyddade naturområdena i Skåne, nationella och regionala leder samt haft externa

informationsmöten beslutades det att metoden behövde justeras. En justerad metod togs fram i samråd med interna och externa referenspersoner och kartläggningen börjades om, denna gång även med friluftslivsområden utan skydd. Därefter diskuterades samtliga områden med respektive förvaltare, förening eller referensperson. Efter en tid av återkoppling och revidering på värderingarna var kartläggningen slutförd.

Det ska hållas i åtanke att denna kartläggning inte är en fullständig kartläggning av Skånes friluftslivsområden utan endast en början med de mest frekvent besökta.

Tidslinje

Juni - aug 2021: Kartlägga och värdera friluftslivsområden enligt Naturvårdsverkets metod. Endast skyddade områden samt regionala och nationella leder.

Sep 2021: Informationsmöten med myndigheter, kommuner, intresseföreningar och markägarrepresentanter.

Okt - nov 2021: Justera metoden. Etablera interna och externa referenspersoner för projektet. Möten med referenspersoner och intresseföreningar för tips om friluftslivsområden.

Dec 2021 - feb 2022: Kartlägga och värdera efter justerad metod.

Mars - april 2022: Gå igenom områden med respektive förvaltare, förening och referensperson.

Maj 2022: Revidera värdering på områden efter återkoppling.

Juni 2022: Slutförd kartläggning och värdering av friluftslivsområden i Skåne.

Varför vi justerade metoden

Efter att ha provat Naturvårdsverkets metod på skyddade naturområden i Skåne, nationella och regionala leder samt haft både interna och externa informations- och diskussionsmöten beslutades det att metoden behövde justeras utefter Skånes förutsättningar samt vilken slutprodukt vi eftersökte. Vi såg att resultatet inte förmedlade det vi ville säga med kartläggningen. Vi ville skapa ett underlag som berättade vilka friluftslivsområden det finns, i vilken utsträckning de används och hur de används i detta nu. Vi vill inte uttrycka att ett område skulle vara viktigare än något annat område, då alla friluftslivsområden är betydelsefulla utifrån olika aspekter och användningsområden. Och då vi saknar lokalkännedomen som behövs om de lokala friluftslivsområdena vill vi lämna den kartläggningen och värderingen till kommunerna. Detta är varför vi i vår kartläggning endast fångar upp de nationella och regionala områdena, med undantag för samtliga naturreservat.

Vår ambition med den nya metoden var att den skulle ha avskalade värderingskriterier, tydlig graderingsskala, lägga tyngd på om det var tätortsnära,

hur pass närbart det var, vilka upplevelser man kunde få samt vilka aktiviteter som kunde utföras i området. Den klass som området sedan fick utifrån värderingskriterierna ska återspegla på vilken nivå området besöks och används. Klasserna innebär följande: Nationellt; mer än boende i Skåne besöker området frekvent, Regionalt; boende tar sig bortom sin kommungräns för att frekvent besöka området, Lokalt; nästintill endast boende i kommunen besöker området samt Ej klassificerat; på grund av nämnt motiv sattes inte en klass.

Metod

Metoden har sin grund i Naturvårdsverkets vägledning och metod *Kartlägga naturområden för friluftsliv* (2016). Nedan redovisas den justerade versionen av metoden som Länsstyrelsen Skåne tagit fram och följt i detta arbete.

Metoden består av tio delmoment.

1. Etablera en arbetsgrupp

Arbetsgruppen behöver personer med kunskap om friluftsliv, god kännedom om området som ska kartläggas samt kompetens inom geografiska informationssystem (GIS).

2. Insamling av underlag

Kartläggningen bör baseras i största mån på befintligt underlag. Underlag som är relevant är geografisk information, kartor, nationellt, regionalt och kommunalt underlag, information från personer med god lokalkännedom och personer som är aktiva i intresseföreningar.

Exempel på källor av geografisk information är kommuner, Länsstyrelsen, Lantmäteriet, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket, Riksantikvarieämbetet och Statistikmyndigheten.

3. Digital förberedelse

Sammanställ underlaget digitalt i GIS. Organisera attributtabell utefter tabell 1.

4. Kartlägga områdestyper

Samtliga kartlagda områden ska få en områdestyp. För fullständig tabell på områdestyperna, se tabell 2.

De olika områdestyperna är

- **Tätortsnära natur** - Inom 3km från tätort (utkant mot utkant, fågelvägen). Friluftsliv utövas ej i någon större utsträckning i området. Storlek kvittar.
- **Tätortsnära friluftslivsområde** - Inom 3km från tätort (utkant mot utkant, fågelvägen). Friluftsliv utövas i området. Storlek kvittar.
- **Friluftslivsområde med anläggningar** - Ej tätortsnära. Friluftsliv utövas i området. Området är iordningsställt för friluftsliv. Med iordningsställt för friluftsliv menas att där finns till exempel parkering, rastplats, markerade leder och toaletter. Storlek kvittar.
- **Friluftslivsområde utan anläggningar** - Ej tätortsnära. Friluftsliv utövas i området. Ej iordningsställt för friluftsliv. Storlek kvittar.
- **Led** - Anordnade leder med markeringar i fält.
- **Annat naturområde** - Området passar ej in i övriga områdestyper.

5. Värdera områden

Områdena värderas utefter sex kriterier på en tregradig skala samt ett beskrivande kriterium om extra tillgänglighet. För fullständig tabell på kriterierna, se tabell 3.

De olika kriterierna är

- **Besöksfrekvens** - Mängd besökare till området.
- **Regionala och nationella besökare** - Området besöks av mer än lokalinvånare. Med regionala besökare menas när det besöks över kommungränser.
- **Symbolvärde** - Kriteriet har till syfte att fånga upp värden som inte är direkt fysiska utan kopplar till identitetskänsla, sammanhang och lokal förankring.
- **Lämplighet/variation av aktiviteter** - Möjligheten till att utföra aktiviteter i området.
- **Tillrättalagt/anläggningar** - I vilken utsträckning är området tillrättalagt eller har anläggningar.
- **Nåbarhet** - Hur enkelt eller svårt det är att ta sig till området.
- **Extra tillgänglighet** - Endast beskriva vilken extra tillgänglighet det finns i området.

6. Klassificera områden

Utifrån vilka värden områdena fick på kriterierna får de en klass. För fullständig tabell på kriterierna, se tabell 4.

De olika klasserna är

- **Nationellt** - Minst tre kriterier med värdet tre. Varav kriterierna Besöksfrekvens, Regionala och nationella besökare och Symbolvärde är tre av dem.
- **Regionalt** - Minst tre kriterier med värdet tre. Varav kriteriet Regionala och nationella besökare är ett av dem.
- **Lokalt** - Uppfyller ej kraven för Nationellt eller Regionalt.
- **Ej klassificerat** - Motiv bör anges.

En individuell bedömning görs efter varje klassbedömning innan klass ges. Områden kan få lägre eller högre klassning utifrån beskrivna faktorer. Motiv bör anges i sådana fall.

7. Upplevelsekvaiteter i områdena

Områdena delges vilka upplevelser som det innehar utefter nio upplevelsekvaiteter som Lunds kommun tagits fram i rapporten *Kartläggning av områden för friluftsliv i Lunds kommun – Underlagsrapport till Friluftslivsplan för Lunds kommun (2019)*.

De olika upplevelsekvaiteterna är

- Orördhet
- Stillhet och rofylldhet
- Frihet och rymd
- Artrikedom och naturpedagogik
- Skogskänsla
- Äventyr och utmaning
- Kultur
- Samlarglädje
- Samvaro

8. Aktiviteter i områdena

Områdena delges vilka aktiviteter som kan utföras i dem utefter listan nedan.

Aktivitetererna är

- Bad
- Cykling
- Fiske
- Hundtillgängligt
- Klättring
- MTB
- Paddling/fritidsbåtar/vattenaktiviteter
- Ridning

- Surfing
- Vandring via markerad led/stig

9. Visualisera och dokumentera

Det digitaliserade materialet publiceras i en Story Map och databas för enkel tillgänglighet både internt och externt. En rapport sammanställs efter slutfört arbete.

10. Uppföljning och uppdatering

Friluftslivsområden kan utvecklas snabbt och göra områdets värdering inaktuell. En rutin kring uppdatering och livslängd på arbetet bör tas fram.

Resultat

Antal kartlagda områden: 478st

Antal kartlagda och värderade områden: 465st

Antal områden fördelat mellan de olika GIS-lagerna

Nationalpark: 3

Naturreservat: 354

Kulturresevat: 2

Stiftelsen skånska landskapsströvområden: 19

Vattenområden Vattendrag: 6

Vattenområden Sjöar: 31

Vattenområden Kust: 1

Kulturmiljöer: 7

Militära övnings- och skjutområden: 9

Andra friluftslivsområden: 2

Vandringsleder: 3

Cykelleder: 3

MTB-leder: 35

Hästleder: 1

Snorkelleder: 2

Antal områden fördelat mellan de olika områdestyperna

Tätortsnära natur: 73

Tätortsnära friluftslivsområde: 271

Friluftslivsområde med anläggningar: 39

Friluftslivsområde utan anläggningar: 21

Led: 44

Annat naturområde: 17

Antal områden fördelat mellan de olika klasserna

Nationellt: 21 (4%)

Regionalt: 268 (57%)

Lokalt: 176 (37%)

Ej klassificerat: 13 (2%)

Kartläggning med värdering finns i sin helhet på Länsstyrelsen Skånes Friluftslivsplattform (Länsstyrelsen Skåne A 2022).

Vidare arbete

Kartläggning och värdering av friluftslivsområden i Skåne behöver fortsättas utvecklas samt ha en rutin kring löpande uppdatering av materialet. För att fånga upp de lokala friluftslivsområdena behöver ett samarbete med alla kommuner upprättas så deras material kan komplettera denna kartläggning. Det är inte förrän de lokala friluftslivsområdena i samtliga kommuner tillförts som vi har en fullständig kartläggning av Skånes friluftslivsområden. Även om det är en utmaning så är det av största vikt för ett framtida hållbart Skåne.

Referenser

Lund kommun (2019) *Kartläggning av områden för friluftsliv i Lunds kommun – Underlagsrapport till Friluftslivsplan för Lunds kommun.*

<https://moten.lund.se/welcome-sv/namnder-styrelser/barn-och-skolnamnden/barn-och-skolnamnden-2020-09-17/agenda/underlagsrapportkartlaggning-av-omraden-for-friluftsliv-i-lunds-kommunpdf?downloadMode=open> [2022-09-29]

Länsstyrelsen Skåne (2018) *Handlingsplan för Skånes friluftsliv 2018–2021* (Rapport 2018:34).

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/handlingsplan-for-skanes-friluftsliv-2018-2021.html>

Länsstyrelsen Skåne A (2022) *Länsstyrelsen Skånes Friluftslivsplattform.*

<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/arcgis/apps/storymaps/collections/2f5537dda8554671a9c345e7da8b1a44?item=1> [2022-09-26]

Länsstyrelsen Skåne B (2022) *Kunskapsbank.*

<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/arcgis/apps/storymaps/collections/2f5537dda8554671a9c345e7da8b1a44?item=5> [2022-09-26]

Länsstyrelsen Skåne C (2022) *Naturvärdesöversikt.*

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/planering-och-byggande/naturvardesoversikt.html> [2022-09-29]

Naturvårdsverket (2016) *Vägledning - Kartlägga naturområden för friluftsliv.*

<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/friluftsliv/kartlagga-naturomraden-for-friluftsliv/> [2022-09-29]

Skriver Hansen, A (2021) Göteborgs universitet.

Bilagor

Tabell 1 Attributtabel i GIS.

Namn
Skyddstyp (endast för skyddade områden)
Ledtyp (endast för leder)
Kommun (kod)
Kommun
Områdestyp
Områdestyp (kod)
Besöksfrekvens
Regionala/nationella besökare
Symbolvärde
Symbolvärde Kommentar
Lämplighet/variation av aktiviteter
Lämplighet/variation av aktiviteter Kommentar
Tillrättalagt/anläggningar
Tillrättalagt/anläggningar Kommentar
Nåbarhet
Nåbarhet Kommentar
Klassificering

Klassificering (kod)
Extra tillgänglighet
Upplevelsekvalitet Orördhet
Upplevelsekvalitet Stillhet och rofylldhet
Upplevelsekvalitet Frihet och rymd
Upplevelsekvalitet Artrikedom och naturpedagogik
Upplevelsekvalitet Skogskänsla
Upplevelsekvalitet Äventyr och utmaning
Upplevelsekvalitet Kultur
Upplevelsekvalitet Samlarglädje
Upplevelsekvalitet Samvaro
Bad
Cykling
Fiske
Hundtillgängligt
Klättring
MTB
Paddling/fritidsbåtar/vattenaktiviteter
Ridning
Surfing
Vandring via markerad led/stig
Kort beskrivning
Länk
Källa kartunderlag

Tabell 2 Områdestyper.

Områdestyper	Områdestyp (kod)	Beskrivning
Tätortsnära natur	TN	Inom 3km från tätort (utkant mot utkant, fågelvägen). Friluftsliv utövas ej i någon större utsträckning i området. Storlek kvittar.
Tätortsnära friluftslivsområde	TF	Inom 3km från tätort (utkant mot utkant, fågelvägen). Friluftsliv utövas i området. Storlek kvittar.
Friluftslivsområde med anläggningar	FA	Ej tätortsnära. Friluftsliv utövas i området. Området är iordningsställt för friluftsliv. Med iordningsställt för friluftsliv menas att där finns t.ex. parkering, rastplats, markerade leder och toaletter. Storlek kvittar.
Friluftslivsområde utan anläggningar	FU	Ej tätortsnära. Friluftsliv utövas i området. Ej iordningsställt för friluftsliv. Storlek kvittar.
Led	L	Anordnade leder med markeringar i fält.
Andra naturområden	AN	Området passar ej in i övriga områdestyper.

Tabell 3 Värderingskriterier.

Värderingskriterier	Beskrivning	1	2	3	Exempel
Besöksfrekvens	Mängd besökare till området.	Låg	Måttlig	Hög	
Regionala och nationella besökare	Området besöks av mer än lokalinvanare. Med regionala besökare menas när det besöks över kommungränser.	Nej/få		Ja	
Symbolvärde	Kriteriet har till syftar att fånga upp värden som inte är direkt fysiska utan kopplar till identitetskänsla, sammanhang och lokal förankring.	Saknas/mindre	Måttligt	Högt	
		Saknas eller lokalt symbolvärde.	Regionalt symbolvärde.	Nationellt symbolvärde	Kulturarv, historiska berättelser förankrat till platser, fornninnen osv.
Lämplighet/variation av aktiviteter	Möjligheten till att utföra aktiviteter i området.	Låg	Måttlig	Hög	
		Saknas eller endast ommarkerad led.	1 till 2 aktiviteter möjliga att utföra i området.	3 eller fler aktiviteter möjliga att utföra i området. Alternativt aktiviteter som är svåra att hitta ersättningsplats för i närheten.	Vandra, bada, vindsurfa, cykla, rida, orientera, klättra, uppleva kulturmiljö, grilla osv.
Tillrättalagt/anläggningar	I vilken utsträckning är området tillrättalagt eller har anläggningar.	Låg	Måttlig	Hög	
		Endast parkering.	Parkering och något mer.	3 anläggningar eller mer.	Parkering, kollektivtrafik, toalett, café, rastplats, eldstad osv. Även anläggningar för aktiviteter så som vandringsled, MTB-bana, ridled.
Näbarhet	Hur enkelt eller svårt det är att ta sig till området.	Svårtillgängligt	Måttligt tillgängligt	Lättillgängligt	
		Parkering saknas alternativt få parkeringsplatser.	Endast via eget fordon, parkeringsplatser finns.	Via eget fordon, kollektivtrafik eller inom 3km från tätort (fågelvägen).	
Extra tillgänglighet	Endast beskriva vilken extra tillgänglighet det finns i området.				Tillgängliggjord stig/led/spång, fågeltorn/utsiktsplats, handikapptoalett osv.

Tabell 4 Klassificering.

Klass	Klass (kod)	Klassning - skala
Nationellt	N	Minst tre kriterier med värdet tre. Varav kriterierna Besöksfrekvens, Regionala och nationella besökare och Symbolvärde är tre av dem.
Regionalt	R	Minst tre kriterier med värdet tre. Varav kriteriet Regionala och nationella besökare är ett av dem.
Lokalt	L	Uppfyller ej kraven för Nationellt eller Regionalt.
Ej klassificerat	EK	Motiv bör anges.
		En individuell klassbedömning görs efter varje värdebedömning på ett område innan klass ges. Områden kan få lägre eller högre klassning utifrån beskrivna faktorer. Motiv bör anges i sådana fall.

Kartläggning av friluftslivsområden

En levande kartläggning med fokus på nationella och regionala
friluftslivsområden i Skåne

**Länsstyrelsen
Skåne**

www.lansstyrelsen.se/skane